

har været i. Det er ganske vist, at fra et rent arkitektonisk Standpunkt kan det være rigtig, men fra et historisk Standpunkt, et Standpunkt, hvor man gaar ud paa at føre Kirken tilbage til den Stil, den stod i allerede for Aarhundreder siden, længe før Reformationen, gjør man rettest i at restaurere den væsentligt som den staar, og det saa meget mere som den saaledes som den nu staar, er en her i Vandet særlig mærkelig Kirke, idet det er den eneste femsribede Kirke, der findes her. Jeg tror derfor, at man, naar man ret ser paa Sagen, vil være enig med Ministeriet i, at den Opgave, der er stillet os, er, at restaurere den nu staaende Kirke, men derimod ikke at gaa til den anden Plan, som ganske vist ogsaa har været under Overbetællelse og været forelagt af en af vore dygtigste Arkitekter. Altsaa at rive de to yderste Sideskibe ned og indskrænke Kirken til at være trestribet. Jeg tror, det vilde være urigtigt, selv om det er ganske vist, at saaledes har den været fra Først af. Om den nogensinde har været fuldført i den Tilstand, turde alligevel være et Spørgsmaal.

Buff: Det er altsaa faktisk, som jeg antydede i min første Udtalelse, at der er brugt 40,000 Kr., og nu vil jeg tillade mig at spørge den ærede Minister: Ere de nu ikke brugte paa en saadan Maade, at de omtrent ere spildte i det Tilfælde, at Kirken skulde restaureres saaledes, at den fik sin virkelige ældgamle oprindelige Skikkelse tilbage, hvortil der jo, som den ærede Minister selv antydede, allerede har foreligget Tegninger? Ere altsaa ikke de Penge, som ere anvendte paa disse Sidebygninger, der ere komne til senere, brugte paa en saadan Maade, at man derved har foregrebet dette at faae Kirken restaureret i dens virkelige gamle oprindelige Skikkelse? Nu gaar jeg ud fra, at naar det høie Thing skal bevillige en Sum paa flere Hundrede Tusinde Kroner, ja, henimod 1 Million, til Restaurationen, maa en af Grundene hertil for ærede Medlemmer være den, at de have stærkt Interesse for at faae Kirken ført tilbage til dens gamle Skikkelse. Naar nu Ministeriet allerede er traadt op saaledes, at dette er foregrebet, og at de 40,000 Kr. tildels kunne være spildte, forekommer det mig, at vi ikke staa frit. Jeg gaar ikke ud fra et Arkitekt-Standpunkt, naar jeg helder til den Ansættelse, at Kirken skulde føres tilbage til sin oprindelige Skikkelse; thi det har jeg ikke saaledes forstand paa, at jeg tør optræde paa Arkitekternes Vegne. Den ærede Minister har jo vistnok gjort Ribe den Ære at gjæste Bymen i den

Tid, han har været Minister, og det forekommer mig, at det er let at se, at netop disse Udbygninger, som ikke en Gang ere ligedannede paa begge Sider af Kirken, slet ikke ere nødvendige, da det faktisk Forhold er saaledes, at der er meget for meget Kirkeplads. Jeg tror, at det er den bredeste Kirke i Danmark, saa der er slet ikke Trang til Kirke der, saaledes som Tilfældet kan være i de Byer, der udvikle sig, thi det har jo stadig vist sig siden 1864, at Ribe gaar tilbage, saa det forekommer mig, at der er Anledning til at minde Ministeren om de 40,000 Kr., som ere anvendte paa Kirken i en Form, i hvilken den ikke bliver nær saa skjøn, som den vilde blive, dersom den fik sin oprindelige Skikkelse tilbage. Det er det, der har givet mig Anledning til mine Bemærkninger. Jeg er bange for, at naar vi skulle til at føre Loven praktisk igjennem, saa ville de 40,000 Kr. være en Hindring derfor, det vil komme til at lyde, at de ere fuldstændig spildte. Vi ere nødt til at tage Hensyn til dette Væpneværk; thi det er et Væpneværk her som saa mange andre Steder. Jeg vil endnu blot gjøre den Bemærkning, at naar Ministeriet handler paa egen Haand, møder det altid praktiske Vanskeligheder. Selv om man vilde være tilbøjelig til at se bort fra andre Ting, som kunde gjøre, at man var mindre venlig stemt imod denne Tager Penge og Giver Penge ud uden Lovgivningsmagtens Medvirkning, vil det altid møde praktiske Vanskeligheder, det vil altid vise sig, at det gaar bedre, naar alle Lovgivningsmagtens Faktorer have været med til at se Sagen fra de forskellige Sider, end naar Ministeriet, som her, gaar efter, hvad Nogen, der kaldes sagkyndig, kommer og forlanger. Man gaar derefter, men saa viser det sig bag efter urigtigt. Forøvrigt vil Sagen vel blive tagen under Overbetællelse i et Udvalg, og saa kunne vi faae nogen Oplysning om, hvorledes det egentlig hænger sammen med hele denne — jeg kunde kalde den provisoriske Afslutning af Ribe Domkirke.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Jeg skal lige overfor Hovedspørgsmaalet, om Kirken skal restaureres i sin mest oprindelige Skikkelse eller i den Stil som den senere har faaet ved de 2 Tilbygninger, ikke opholde det høie Things Tid for Dieblirket; det ærede Medlem har sin Smag, og jeg har maaste en anden; det ærede Medlem gaar ud fra et Standpunkt, som jeg ingenlunde kan anerkende. Jeg tror man maa lægge stærkt Vægt